

Vpliv morja na gospodarstvo in življenje ljudi

S pomočjo spodnjih fotografij oceni vpliv obale na življenje in gospodarske dejavnosti tamkaj živečega prebivalstva.

Katera obala se ti zdi bolj varna?

Klif

Peščena plaža

S pomočjo besedila in skice v učbeniku na strani 91 ugotovi, kako nastane klif!

Preberi še prvi odstavek na strani 92 in ugotovi, kako nastanejo nizke peščene obale.

Sipine

Opazuj fotografijo in ugotovi, kaj se dogaja v njenem spodnjem delu.

Tipi obal:

Tipi obal

V zahodni Evropi se menjavata dva tpa obale: visok in nizek.

Visoka obala prevladuje na Škotskem, Irskem, delno v Angliji, Normandiji in Bretaniji v Franciji. Oblikuje se tam, kjer morje s svojim valovanjem trči ob dvignjeni del površja. Valovi spodjedajo skalno obalo s svojo rušilno močjo tako dolgo, dokler se ta ne poruši. Oblikujejo se strme stene, imenovane **klifi**, ki so visoki tudi do 180 metrov. Najmogočnejši klifi so tam, kjer je obala odprta in izpostavljena močnim valovom Atlantskega oceana. Zaradi svoje mogočnosti so klifi turistično zelo zanimivi.

V Belgiji, na Nizozemskem in v Biskajskem zalivu so **obale nizke**. Te so nastale tam, kjer so se valovi ob nizki obali umirili in pričeli odlagati material. Obala je postajala vedno bolj uravnana in nasuta s peskom in kamenjem. Nastale so peščene plaže, ki se lahko tudi nekaj sto metrov počasi dvigujejo iznad morske gladine.

Plimovanje

Kaj je plimovanje in zakaj do tega pojava pride?

Kdaj je ta pojav zanemarljiv?

Zakaj je v Evropi plimovanje največje prav ob obalah Atlantskega oceana?

Do odgovorov na vprašanja prideš s pomočjo besedila v učbeniku na strani 93.

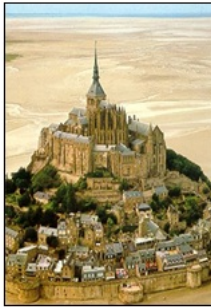
Prednosti in nevarnosti, ki jih lahko prinese visok plimski val

Ob obalah Zahodne Evrope znaša razlika med plimo in oseko tudi do 16 metrov.

Opazuj spodnjo fotografijo in sklepaj, kakšne so lahko posledice rekordne plime?

Frizijski otoki

Vasica Mont Saint Michel v času oseke.

Vasica Mont Saint Michel v času plime.

Elektrarna na reki Rance v Bretaniji za proizvodnjo energije izkorišča plimovanje, tukaj razlika med plimo in oseko doseže do 14 metrov.

Plimsko elektrarno na reki Rance so odprli leta 1966

**Poišči večje reke
Zahodne Evrope
in njihove izlive
v morje.**

**Katera značilnost
prevladuje?**

**Poveži podnebne značilnosti, plimovanje in
značilno obliko rečnih izlivov. Na katero
gospodarsko vlogo rek Zahodne Evrope lahko
sklepaš? Preveri na zemljevidu!**

POLDER - kopno pridobljeno iz morja

Opazuj južne obale Severnega morja in ugotovi glavno značilnost.

Kateri državi pripada večina opazovane obale?

Nizozemci se že več kot 2000 let borijo s Severnim morjem, ki ima zelo nizko obalo. Ob plimi jo zalije morje daleč v notranjost, ob oseki pa imajo tudi več kilometrov kopnega. Zemljo so začeli izsuševati in graditi zaježitvene jezove že Frizijci, ki so živeli tukaj v času rimskega cesarstva.